

STSJ de Catalunya de 13 de març de 2015, recurs 7544/2014

Indemnització per accident de treball: no s'hi té dret en cas d'intervenció d'un tercer (accés al text de la sentència)

Un treballador (instal·lador de línies telefòniques) va patir un accident en caure d'una escala des d'una alçada d'1,70 metres mentre estava treballant. **En l'acta d'Inspecció de Treball es va fer constar que l'accident es va produir per la manca d'estabilitat de l'escala**, en no estar suficientment assentada, la qual cosa suposava la infracció de l'art. 14 de la *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de prevención de Riesgos Laborales*, incorrent l'empresa en una infracció greu. Es va imposar, a més, un recàrrec de prestacions del 30%. **El treballador va reclamar judicialment a l'empresa el pagament d'una indemnització per danys i perjudicis en considerar que aquella va incomplir les seves obligacions en matèria de prevenció de riscos laborals.**

El TSJ desestima la reclamació, fonamentant-se en els arguments següents:

- **La responsabilitat empresarial en un accident de treball requereix 3 elements:** a) que l'empresa hagi comès alguna infracció consistent en l'incompliment d'alguna mesura de seguretat general o especial, sense que sigui factible que el legislador concreti la variadíssima gamma dels mecanismes davant la impossibilitat de seguir el ritme de creació de noves maquinàries, considerant-se suficient que es violin les normes genèriques o deutes de seguretat, en el sentit de manca de diligència d'un prudent ocupador (STS 26 de març de 1999); b) que s'acrediti la producció d'un dany efectiu en la persona del treballador; i, c) que existeixi una relació de causalitat entre la infracció i el resultat danyós, connexió que pot trencar-se quan la infracció és imputable al propi interessat (STS 6 de maig de 1998).
- El deute de seguretat que a l'empresari correspon determina que un cop actualitzat el risc (accident de treball), per evitar la seva possible responsabilitat l'ocupador ha d'acreditar haver esgotat tota diligència exigible, més enllà fins i tot de les exigències reglamentàries.

Sobre la càrrega de la prova ha de destacar-se l'aplicació analògica de l'art. 1.183 del *Código Civil*, del que deriva la conclusió que l'incompliment de l'obligació ha d'atribuir-se al deutor i no al cas fortuït, excepte prova en contrari; i la de l'art. 217 de la *Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil*, tant pel que fa a la prova dels fets constitutius (seqüeles de l'accident) i dels impeditius, extintius o obstatius (diligència exigible), com a la disponibilitat i facilitat probatòria (és més difícil per al treballador acreditar la manca de diligència que per a l'ocupador demostrar la seva concurrència).

Sobre el grau de diligència exigible, cal destacar que l'obligació de l'empresari també comprèn l'avaluació de tots els riscos no eliminats i no només aquells que les disposicions específiques haguessin pogut contemplar expressament (arts. 14.2, 15 i 16 de la *Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de prevención de Riesgos Laborales*), més quan la generalitat d'aquestes normes impossibilita preveure totes les situacions de risc que comporta el procés productiu.

- **Però, malgrat l'anterior, l'ocupador no incorre en responsabilitat quan el resultat lesiu s'hagués produït per força major o cas fortuït, per negligència exclusiva no previsible del propi treballador o per culpa exclusiva de tercers no evitable; però en tots aquests casos és a l'ocupador a qui correspon**

acreditat la concurrència d'aquesta possible causa d'exoneració, perquè ell és el titular del deute de seguretat i tenint en compte els termes quasiobjectius en què la mateixa està concebuda legalment.

- **No procedeix aplicar en l'àmbit laboral una responsabilitat plenament objectiva o per resultat, ja que això produiria un efecte desmotivador en la política de prevenció de riscos laborals**, perquè si l'ocupador ha de respondre civilment sempre fins a rescabalar el dany en la seva integritat, hagi o no observat les obligades mesures de seguretat, no hi hauria cap component de benefici que el dirigís no només a extrepar la diligència, sinó únicament a observar escrupolosament la normativa en matèria de prevenció, i exclusivament actuaria de fre la possible sanció administrativa, l'efecte dissuasori de la qual únicament abastaria les infraccions més greus.

El Tribunal conclou que l'empresa no havia d'assumir el pagament d'una indemnització per danys i perjudicis, en constar que havia adoptat totes les mesures exigides legalment, **havent-se produït l'accident per culpa d'un tercer qui, de manera no previsible, va moure l'escala a la qual s'havia pujat el treballador, provocant la seva caiguda**, la qual cosa exoneraria l'ocupador de responsabilitat a títol de culpa o negligència.